

ସୀତ ବନ୍ଧୁ ମୋହାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

ବନାମ

ଶ୍ରୀମତୀ ତୁଳସୀମାଞ୍ଜରୀ ଦାସୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

1961

ପୃଷ୍ଠା 29

(ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର ଏବଂ କେ. ଏନ୍. ଖାଞ୍ଜୁ, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ)

ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଥା- ପ୍ରତିଭୂତି ଖର୍ଚ୍ଚ- ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରମାଣପତ୍ର- ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କ୍ଷମତା- ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908 (ଧାରା 5/1908), ଆଦେଶ. 45, ଆଇନ 7, 10, 11- ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମାବଳୀ, 1950, ଆଦେଶ XII, ଆଇନ 3 ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ଆଧାରରେ, କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମେ 18, 1956 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥିଲା । ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908ର ଆଦେଶ 45 ଆଇନ 7 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ନବେ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଏପରି ଅତିରିକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଜମା କରିବାକୁ ପଡିବ, ଯାହା ଷାଠିଏ ଦିନରୁ ଅଧିକ ହେବନାହିଁ, ଯାହା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଡିକ୍ରି ତାରିଖ ଠାରୁ କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମଞ୍ଜୁର ତାରିଖ ଠାରୁ ଛଅ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖରେ ଅର୍ଥରାଶି ଜମା କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ, ଆବେଦନକାରୀ 1956 ମସିହା ଜୁଲାଇ 4 ତାରିଖରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉ, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନୁରୂପ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ଜମା କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକୃତି ନାହିଁ ।

ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା 1908ର ଆଦେଶ 45, ଆଇନ 7ର ଉକ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ସେହି ପଠନ ସମୟରେ, ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅଧିକୃତିତା କ୍ଷେତ୍ର ଅଛି, ଏବଂ ଏହାର ବିପରୀତରେ ପ୍ରକାଶିତ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଭୁଲ ଅଟେ ।

1961

ସୀତ ବକ୍ସ ମୋହାତା
ବନାମ
ଶ୍ରୀମତୀ ତୁଳସୀମାଞ୍ଜରୀ
ବାସୀ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ
ରଜେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରକର

ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମାବଳୀ, 1950 ର ଆଦେଶ XII, ଆଇନ 3, ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଏବଂ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

ରାଜା କୁମାର ଗୋବିନ୍ଦ ନାରାୟଣ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଶାମଲାଲ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, (1934) 39 C. W. N. 651 ଏବଂ *ଆକିମୁଦ୍ଦିନ ଚୌଧୁରୀ ବନାମ ଫତେହ ଚାନ୍ଦ ମହେଶ୍ୱୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, (1939) 44 C. W. N. 920, ମାମଲା ଅସ୍ୱୀକାର କରା ଯାଇଥିଲା ।

ରୟ ଜ୍ୟୋତିନ୍ଦ୍ରନାଥ ଚୌଧୁରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାୟ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ବାନାର୍ଜୀ ବାହାଦୁର, (1906) 11 C. W. N. 1104, *ହରେନ୍ଦ୍ର ଲାଲ ଚୌଧୁରୀ ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ହରି ଦାସୀ ଦିବେଇ*, (1909) 14 C. W. N. 420, *ନୀଳକାନ୍ତ ବଲ୍ଲଭେନ୍ଦ୍ର ନାଟୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ବିଦ୍ୟା ନରସିଂହ ଭାରତୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, (1927) I.L.R. 51 Bom 430, *ବିଶ୍ୱନାଥ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନାମ ବଲ୍ଲଭେନ୍ଦ୍ର ରାଓ ନାୟକ କାଲିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, I.L.R. [1939] All 549, *ଇସ୍ଲାଲ ପିପର୍ଟ ବନାମ ମୋମିନ୍ ବି ବି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1939] Rangoon L.R. 668, *ଲକ୍ଷ୍ମେଶ୍ୱର ପ୍ରସାଦ ଶୁକ୍ଳ ବନାମ ଗିରଧାରୀ ଲାଲ ଚୌଧୁରୀ*, (1940) I.L.R. 19 Pat 123, *ଗୁଲାମ ରସୁଲ ବନାମ ଗୁଲାମ କୁତୁବୁଦ୍ଦିନ*, (1942) I.L.R. 23 Lah 447, *ଗୁଲାମ ହୁସେନ ବନାମ ମନସୁରବେଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟ*, I.L.R. [1952] Nag ,406 ଏବଂ *ଥୋଟା ପିରାୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ୍ ବେଦାନ୍ତ ନରସିଂହା ନରସିଂହାଚାର୍ଯ୍ୟକୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, I.L.R. [1956] Andhra 55, ଅନୁମୋଦିତ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 34/1958 ।

ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 32/1955 ରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଜୁଲାଇ 6, 1956 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏନ୍. ସି. ଚାଟାର୍ଜୀ ଏବଂ ଡି. ଏନ୍. ମୁଖାର୍ଜୀ ।

ପ୍ରତିବାଦିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ୟାମଦାସ ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଏସ୍. ଏନ୍. ମୁଖାର୍ଜୀ ।

1961 ମାର୍ଚ୍ଚ 29ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା :- ଏହି ଆବେଦନରେ ଉଭା ହେଉଥିବା ଆଇନଗତ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର, ଦେଝାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ 45, ଆଇନ 7 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତିଭୁତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା କି? କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଅନୁଯାୟୀ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଏହାର କୌଣସି ଅଧିକୃତି ନାହିଁ, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏହାର ନିଜ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ବାତିଲ କରିବା ଆଦେଶ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଏହି ଆବେଦନକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛି; ଏବଂ ତେଣୁ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ଆମକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଛି ତାହା ହେଉଛି ସଂହିତାର ଆଦେଶ 45, ଆଇନ 7, ଏବଂ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମାବଳୀର ଆଦେଶ XII, ଆଇନ 3 ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ବିବାଦକୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଦେଉଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିବାଦରେ ନାହାନ୍ତି । ମକଦ୍ଦମାକାରୀମାନେ ଛଅ ଜଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ 24 ପ୍ରଗଣାର ଅଧିକ୍ଷତା ବିଚାରପତିଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା (ସଂଖ୍ୟା 73/1944) ରୁକୁ କରିଥିଲେ । ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲରୁ ସଂଗୃହୀତ ଲାଭ ସହିତ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ଵାନ ବିଚାରପତି ମାର୍ଚ୍ଚ 20, 1948 ରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୁଇ ଦଳ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦୁଇଟି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା (ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 111/1948 ଏବଂ 135/1948)। ଏହି ଦୁଇଟି ଆବେଦନ ମଧ୍ୟରୁ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 135/1948କୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 111/1948 କୁ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ 3 ନମ୍ବର ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅଧିକାର ଏବଂ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଡିକ୍ରିକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବା ପାଇଁ କଲିକତା ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଡିକ୍ରିଟି ବିପରୀତ ଥିଲା ଏବଂ ଉଭୟ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆବେଦନରେ ବିବାଦୀତ ବିଷୟର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସେହି ତରଫରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବୈଧାନିକ

1961

ସାଧୁ ବକ୍ସ ମୋହାତା

ବନାମ

ଶ୍ରୀମତୀ ଚୁକ୍ତାମାଞ୍ଜରୀ

ଦାସୀ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ସୀମାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲା ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ବାସ୍ତବରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 133 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ମେ 18, 1956 ରେ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । 2, 500 ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ଏବଂ 1, 184 ଟଙ୍କାର ମୁଦ୍ରଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଜମା କରିବାର ଶେଷ ତାରିଖ ଜୁନ୍ 29, 1956 ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିବା ପରିସ୍ଥିତି କାରଣରୁ ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖରେ ଉକ୍ତ ଦୁଇଟି ରାଶି ଜମା କରିପାରିନଥିଲେ । ଫଳସ୍ଵରୂପ 1956 ମସିହା ଜୁଲାଇ, 4 ତାରିଖରେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ଅର୍ଥ ପଇଠ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅର୍ଥରାଶି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉ । ଏହି ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଅନୁରୂପ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ଜମା କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟର କୌଣସି ଅଧିକୃତି ନଥିଲା । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ଵାରସ୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ସଂହିତାର ଆଦେଶ 45, ଆଇନ 7, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅପିଲ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଟେ, ଏବଂ ଏହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଏକ ପକ୍ଷକୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ଏବଂ ଜମା ରାଶିର ଦେୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଆଦେଶ 45 ଆଇନ 7 (1) (a) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଡିକ୍ରି ତାରିଖ ଠାରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣ ଆଧାରରେ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥାଏ ତାହା ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ଥିବା "ନବେ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ସାଠିଏ ଦିନରୁ କମ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ" ଶବ୍ଦଟି 1920ର ଅଧିନିୟମ 26 ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ନିୟମରେ ମୂଳତଃ ପ୍ରଣୀତ "ଛଅ ମାସ" ଶବ୍ଦର ବଦଳରେ ଯୋଡ଼ାଯାଇଛି । ସାଧାରଣତଃ ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ, ଯେ 1920 ରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ, ଦୃଢ଼ ଏବଂ ସନ୍ତୋଷଜନକ କାରଣ ଆଧାରରେ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଅଧିକୃତି ଥିଲା । *ଦୁର୍ଜେର ଏବଂ ଉତ୍ତମୀ ପର୍ସାଦ୍ ବନାମ ମୁସ୍ତଫା ଉଗାନା* ⁽¹⁾ ମାମଲାରେ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦ କଲିକତା ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ସହମତ ହୋଇ ରାୟ ଦେଇଥିଲା ଯେ 1877 ର ସଂହିତାର ଧାରା 602 (

(1) [1883] L.R 11 I.A. 7.

ଧାରା X / 1877)ରେ ଆବେଦନରେ ଥିବା ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣ ଆଧାରରେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ମକଦ୍ଦମାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଛଅ ମାସର ସମୟକୁ ଦୃଢ଼ କାରଣ ବିନା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପରିଣାମ ସ୍ବରୂପ 1920 ର ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମ 26 ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆଦେଶ 45, ନିୟମ 7ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ଦାଖଲ କରିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ଆଧାରରେ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ବୈଧ କାରଣ ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସମୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ଆମ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଆସିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଉଛି, 1920 ରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ଦ୍ବାରା ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି କି?

ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ସଂଶୋଧନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରାକ୍ତି ପରିଷଦ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଆବେଦନର ତୁଚ୍ଛ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦୂରୀଭୂତ କରିବା ଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଦ୍ବାରା ନିୟମର ପ୍ରଥମ ଭାଗ ଦ୍ବାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧିକୁ 150 ଦିନରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ; ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଯେ ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ଛଅ ମାସର ଅବଧି ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ସ୍ଥିର କରିବା କିଛିଟା କଷ୍ଟକର ମନେହୁଏ ଯେ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ବାରା ଅବଧିକୁ 150 ଦିନକୁ ସୀମିତ କରି ବିଧାନ ମଣ୍ଡଳ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣ ଆଧାରରେ ଅବଧିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଧିକରିତାକୁ ଛଡ଼ାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା । ସଂଶୋଧନରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ବାରା, ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଏକ ଉତ୍ତମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଅବଧିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଅଧିକରିତାକୁ ଛଡ଼ାଇ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏହା ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ସଂଶୋଧନ ପରେ ଆଦେଶ 45, ଆଇନ 7 ର ଅନୁପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳତା କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ନିୟମ 8 ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଜମା ରାଶି ପଇଠ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ଜମା କରାଯିବା ପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ସ୍ବୀକାର କରିଥିବା ଘୋଷଣା କରିବେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏହାର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସେଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କରିବେ ଯେପରି

1961

ସୀତ ବକ୍ସ ମୋହାନ୍ତା
ବନାମଶ୍ରୀମତୀ ଚୁକ୍‌ସୀମାଜିରୀ
ବାସୀନ୍ୟାୟାଧୀଶ
ରଜେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରକର

ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ଏକ କିମ୍ବା ଅଧିକ ପ୍ରାମାଣିକ ନକଲ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏପରି କୌଣସି ନିୟମ ନାହିଁ ଯାହା ଆଇନ 7 ଅଧୀନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନ ନକରିବାର ପରିଣାମ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳତାର ପ୍ରଭାବ କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରେ ନାହିଁ କାରଣ ଆଇନ 11 ରେ କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆଇନ 10 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନରେ ବିଫଳ ହେବାର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଯେଉଁଠାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦିଅନ୍ତି, ଏବଂ ସେ ଆବେଦକ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ସେଠାରେ ଆଇନ ୧୧ କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ଆବେଦକଙ୍କ ଏପରି ବିଫଳତା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ସ୍ଥିତି ରହିବ ଏବଂ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସେହି ଆଦେଶ ବିନା ଅବେଦନରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ଡିକ୍ରିର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସ୍ଥିତି ରହିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଦେଶ ଅନୁପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫଳାଫଳର ପରିଣାମ ଆଣିବ ବୋଲି ଚାହୁଁଥିଲା, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି, ଏବଂ ତେଣୁ ଆଇନ 7 ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନ ନକରିବାର ପରିଣାମ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା । ଯେହେତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥିଲେ, ବିଧାନ ମଣ୍ଡଳ ହୁଏତ ଭାବିଥିବେ ଯେ ଆଇନ 7 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳତାକୁ କ୍ଷମା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ, ଏବଂ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅବଧି, କିମ୍ବା ଖୁଲାପକୁ କ୍ଷମା କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ କି ଏବଂ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବାତିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ବିବେଚନା ଉପରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ସେଥିପାଇଁ, ଆମ ମତ ଯେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶର, ଆଦେଶ 45, ଆଇନ 7ରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନର ଏକତ୍ର ପଠନ ସମୟରେ ଏହା ସ୍ଥିର କରିବା କଷ୍ଟକର ହେବ ଯେ ଉକ୍ତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ଅଛି କି ନାହିଁ । 1920 ର ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ଥିଲା ଏବଂ 1920 ର ସଂଶୋଧନ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ କରିନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟ ଏକ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯାହା ସମାନ ଉପସଂହାରକୁ କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କରିଥାଏ ଯାହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 145 ଅଧୀନରେ ଏହାର ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଯାଇ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମାବଳୀ, ଆଦେଶ XII, ଆଇନ 3କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ନିୟମ 3 ରେ ଏହିପରି କୁହାଯାଇଛି: "ଯଦି ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ କରି, ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକ ଜମା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜସ୍ଵ ପ୍ରସ୍ତାବରେ କିମ୍ବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଆଧାରରେ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବାତିଲ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଆବେଦନ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ବିଷୟରେ ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ଯାହା ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିଚାର କରିବେ କିମ୍ବା ମାମଲାର ନ୍ୟାୟ ସିଦ୍ଧ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ଆଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ।

ଏହି ନିୟମ, ପ୍ରିଭି ପରିଷଦର ନିୟମ 9 ସହିତ ସଠିକ୍ ମେଳ ଖାଉଛି । ଏହି ନିୟମର ଏକ ନିରପେକ୍ଷ ଗଠନ ଆଧାରରେ, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ପକ୍ଷ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ କରି ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକ ଜମା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁଇଟି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମୁକ୍ତ ଅଟନ୍ତି ; ଏବଂ ଏହା କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚାଇ ଦିଏ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି ଯେ ମାମଲାର ନ୍ୟାୟ ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ବାତିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ପକ୍ଷକୁ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜମା ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ ଆହୁରି ସମୟ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ କି? ନିୟମ 3 ର ଶେଷ ଖଣ୍ଡ ଏପରି ପରବର୍ତ୍ତୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଆଦେଶକୁ ବୁଝାଏ ଯାହା ମାମଲାର ନ୍ୟାୟ ସିଦ୍ଧ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କରେ, ଏବଂ ଏହାର ଅର୍ଥ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବାତିଲ କରିବା ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଭିନ୍ନ ଏକ ଆଦେଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ନିୟମ ପଛରେ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ୍ଷଷ୍ଟ ଏବଂ ସରଳ ଏବଂ ଏହାର ନିର୍ମାଣରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ କିମ୍ବା ଠିକ୍ ସମୟରେ ଜମା ପଇଠ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବାତିଲ ହେବାର କାରଣ ହୋଇନଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ବିଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ, ମାମଲାର ନ୍ୟାୟ ଅନୁଯାୟୀ କିଛି ଅଧିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଆଦେଶ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ବିବେଚନାରେ ପାରିତ ହୋଇପାରେ, ଆମ ମତରେ ଏହି ଆଦେଶ,

1961

ସୀତ ବକ୍ସ ମୋହାତା
ବନାମଶ୍ରୀମତୀ ଚୁକ୍‌ସାମାଜରୀ
ବାସୀନ୍ୟାୟାଧୀଶ
ରଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପଇଠ କରିବାରେ ବିଫଳତାକୁ କ୍ଷମା କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଯଦି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିୟମାବଳୀର ଆଦେଶ XII, ଆଇନ 3ର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥିତି ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହା ଅନୁସରଣ କରାଯିବ ଏହି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଅଧିକାରିତା ରହିବ, ଯଦିଓ 1920 ମସିହାରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ଆଦେଶ 45 ର ଆଇନ 7 ଦ୍ଵାରା ଏହାର ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସଂହିତାର ଧାରା 112 କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ସଂହିତାରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କୌଣସି ନିୟମରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଏବଂ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଏକ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ସେମାନଙ୍କର ଆଚରଣକୁ ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଯଦି ଆଦେଶ XII, ଆଇନ 3, କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ସ୍ଵୀକାର କରେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ଦାଖଲ କରିବା କିମ୍ବା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ଜମା ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଆଦେଶ 45 ର ଆଇନ 7 ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବସ୍ଥୀତ ବିଷୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହିପରି ଭାବରେ, ଆଦେଶ 45 ର ଆଇନ 7 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ଆମେ ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଛୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅଧିକାରିତା ଥିଲା । ତଥାପି, ଯେହେତୁ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଣ୍ଣିତ କରିସାରିଛୁ ଆଦେଶ 45 ର ଆଇନ 7 ରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ପ୍ରକୃତରେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଛଡ଼ାଇ ନିଏ ନାହିଁ, ଏବଂ ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିୟମାବଳୀର ଆଦେଶ XII, ଆଇନ 3 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି ।

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଗତ କିଛି ବର୍ଷ ଧରି ଅସନ୍ତୋଷର ଚିନ୍ତଣୀ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି, ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଭାରତର ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ନ୍ୟାୟିକ ମତର ସହମତି ଥିବା ପରି ପ୍ରତୀୟମାନ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚାଟାର୍ଜୀ ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଯେଉଁସବୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭରତା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ, ସେଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । କେବଳ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ କିଛି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସେହି ମତକୁ ନକାରାତ୍ମକ କରିଛି ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭାଗୀୟ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର

କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ (ଯଥା ନୀଳକଣ୍ଠ ବଲ୍ଲଭ ନାଟୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ବିଦ୍ୟା ନରସିଂହ ଭାରତୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ⁽¹⁾ (ପୃଷ୍ଠ ୫୭୯୧୦); ବିଶ୍ୱାଥ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବଲ୍ଲଭ ରାଓ ନାୟକ କାଲିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ⁽²⁾ (ପୃଷ୍ଠ ୫୭୯୧୦); ଗୁଲାମ ହୁସେନ ବନାମ ମନସୁରବେଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ⁽³⁾ (ପୃଷ୍ଠ ୫୭୯୧୦); ଲକ୍ଷ୍ମଣପ୍ରସାଦ ଶୁକ୍ଲ ବନାମ ଗିରଧାରୀ ଲାଲ ଚୌଧୁରୀ ⁽⁴⁾ (ପୃଷ୍ଠ ୫୭୯୧୦); ଗୁଲାମ ରସୁଲ ବନାମ ଗୁଲାମ କୁତୁବୁଦ୍ଦିନ ⁽⁵⁾ (ପୃଷ୍ଠ ୫୭୯୧୦); ଥୋଟା ପିଟାୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ୍. ବେଦାନ୍ତ ନରସିଂହଚାୟ୍‌ୟଲୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ⁽¹⁾ 1961 (ପୃଷ୍ଠ ୫୭୯୧୦); ଏବଂ ଇସ୍ଲାଈଲ୍ ପିପର୍ଟ ବନାମ ମୋମିନ୍ ବିବି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ⁽²⁾ (ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୫୭୯୧୦)।

ଏପରିକି କଲିକତାରେ ମଧ୍ୟ, କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ଜ୍ୟୋତିନ୍ଦ୍ରନାଥ ଚୌଧୁରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାୟ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ବାନାର୍ଜୀ ବାହାଦୁର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ⁽³⁾ ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ ସଂହିତାର ଧାରା 602 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ମାମଲାର ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରତି ପରିଷଦକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବା ସମୟରେ ଅନୁବାଦ କରିବା, ପ୍ରତିଲିପି କରିବା, ସୂଚୀକରଣ କରିବାରେ ଲାଗୁଥିବା ସମୟକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣ ବିନା ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହି ଉପସଂହାରର ସମର୍ଥନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୁର୍ଜୋର୍ ଏବଂ ଉତ୍ତୀନୀ ପର୍ସାଦ୍ ⁽⁴⁾ ମାମଲାରେ ପ୍ରତି ପରିଷଦର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ହରେନ୍ଦ୍ର ଲାଲ ଚୌଧୁରୀ ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ହରି ଦାସୀ ଦିବେଇ ⁽⁵⁾ ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ସମାନ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ଜମା କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର କ୍ଷମତା ଅଛି, କିନ୍ତୁ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣ ବିନା ଏହା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଋୟ ଜ୍ୟୋତିନ୍ଦ୍ରନାଥ ଚୌଧୁରୀ (3) କ ମାମଲାରେ ନିଜର ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ । ତେବେ ଏହା ପ୍ରତୀକ୍ଷମାନ ଯେ ରାଜ କୁମାର ଗୋବିନ୍ଦ ନାରାୟଣ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଶାମଲୀ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ⁽⁶⁾

(1) (1927) I.L.R 51 Bom. 430.

(2) I.L.R. [1939] All. 549.

(3) I.L.R (1952) Nag. 406.

(4) (1940) I.L.R. 19 Pat. 123.

(5) (1942) I.L.R. 23 Lah. 447.

(1) I.L.R. [1956] Andhra 55.

(2) [1939] Rangoon. L.R. 668.

(3) (1906) 11. C.W.N. 1104.

(4) (1883) L.R 11 I.A. 7.

(5) (1909) 14. C.W.N. 420

(6) (1934) 39.C.W.N. 651.

ମାମଲାରେ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ରାଜିନ୍ ଏବଂ ବିଚାରପତି ଘୋଷ, ଏକ ବିପରୀତ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ 1920 ମସିହାରେ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ 45 ଆଇନ 7 ର ସଂଶୋଧନ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା/ର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ପ୍ରଶ୍ନଟି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଡକ୍ କରାଯାଇଥିବା ପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ, କାରଣ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦର ଆଦେଶ 45 ଆଇନ 7 ର କିମ୍ବା ଆଇନ 9 ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅର୍ଥାନ୍ୱିତ କରିବା ପରି କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ନାହିଁ । ତଥାପି, ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ସୁସଂଗତ ଅଭ୍ୟାସ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ଯାହା ଆଧାରରେ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହୋଇପାରେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ପୁଣି ଥରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆକିମ୍ବୁଦ୍ଦିନ ଚୌଧୁରୀ ବନାମ ଫତେହ ଚାନ୍ଦ ମହେସରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ ଉଠାଯାଇଥିଲା ⁽¹⁾ ଏହି ଡକ୍ଟ୍ରିନକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଡର୍ବିଶାୟାରଙ୍କୁ, ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପୂର୍ବ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ନିଜକଣ୍ଠ ଦଳବନ୍ଧ ନାହିଁ ⁽²⁾ ଲଙ୍କା ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି, କିନ୍ତୁ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ମାନ ଥିଲା, ତଥାପି ରାଜ କୁମାର ଗୋବିନ୍ଦ ନାରାୟଣ ସିଂହ ⁽²⁾ ମାମଲାରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକ ବିପରୀତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସେ ଉଚ୍ଚ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଥିଲେ ଏବଂ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅଭ୍ୟାସ ସହିତ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଆମ ମତରେ, ରାଜ କୁମାର ଗୋବିନ୍ଦ ନାରାୟଣ ସିଂହ ⁽³⁾ ଲଙ୍କା ମାମଲାରେ, ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ରାଜିନ୍ ଲଙ୍କା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରଠାରୁ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଥା, ସଂହିତାର ଆଦେଶ 45, ଆଇନ 7 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମାବଳୀର ଆଦେଶ XII, ଆଇନ 3 ଆଧାରରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ତଦନୁସାରେ ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା ଉଚିତ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ରାୟ ଦେବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ,

⁽¹⁾ [1939] 44 C.W.N. 920.

⁽²⁾ [1927] I.L.R. 51 Bom. 430.

⁽³⁾ [1934] 39 C.W.N. 651.

ତାହା ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଏବଂ ଦୃଢ଼ କାରଣ ଥିଲା ।

ତେଣୁ ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଥାନ୍ତୁ, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ବାତିଲ କରିବା କରି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ମାମଲାଟିକୁ ସେହି ଅଦାଲତକୁ ପଠାଉଛୁ । ଏହି ମାମଲାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ଥୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।

1961

ସାଉ ବକ୍ସ ମୋହାତା

ବନାମ

ଶ୍ରୀମତୀ ଚୁକ୍ତସୀମାଞ୍ଜରୀ

ଦାସୀ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରକର